

det paa samme Fod, som andet Fæstegods i Landet, saa troer jeg virkelig ikke, at der kan være nogen væsentlig Betænkelse for Familiernes Interesse, som skulde kunne gjøre sig gjældende imod Lovudkastet. Jeg har allerede tilladt mig i Landstinget at udtale, at Ministeriet anseer det for at være i Familiernes egen velforstaede Interesse, at det Forhold, der nu bestaaer mellem Lehnbesidderne og det til Lehn og Fideicommisser hørende Fæstegods, paa en rolig og mindelig og jævn fremadskridende Maade bliver løst paa samme Maade, som Forholdet mellem andet Fæstegods og Godfernes Giere. Det vilde unægtelig sætte Lehnbesidderne i et aldeles særegent exceptionelt Forhold, dersom Fæstegodsset andetsteds efterhaanden folgtes, hvilket man jo baade maa ønske og antage vil skee, og det til Lehn- og Fideicommisser hørende Bøndergods var det eneste, som ikke kunde overgaae til Selveiendom. Det vilde baade være skadeligt for Fæstegodsset og for Lehnet, for Fæstegodsset, fordi det overhovedet maa ansees for uønsket, at Bønderne ere istand til efterhaanden, som Omstændighederne tillade det, at erhverve sig Selveiendom over deres hidtil i Fæste havte Gaarde, for Lehnene, fordi det maa ansees uønsket, at den Værdi, der ligger i Fæstegaardene, paa en jævn passende og med Forholdene overensstemmende Maade bliver gjort frugtbringende for Lehnet, og Gaarden dog bliver afbenyttet paa en hensigtsmæssig Maade, og, som sagt, overgaaer til Selveiendom. Det er det Vaand, der hidtil har forhindret denne Overgang, som man nu har søgt at løse. Det maa upaatvivlelig antages at ligge i Statens Myndighed at løse dette Vaand. Det har nemlig ikke været anseet tvivlsomt, at Regjeringen hidtil har været beføiet til at tilstede en saadan Løsning af dette Vaand, som gjør det muligt for Lehn- og Fideicommissbesidderne at afhænde deres Fæstegods. Der har kun været Spørgsmaal om de Betingelser, paa hvilke en saadan Afhændelse kunde foregaae, Betingelser, der sigte til at betrygge den Familien tilhørende Eiendom, men disse Betingelser ere nu i nærværende Lovforslag fremstillede paa en saadan Maade, som man vil ansee for at være endnu mere fremmede for Afhændelsen end

den, Regjeringen hidtil har troet at burde tilstede, men som dog ikke overskrider det Minimum af Rettigheder, som maatte forbeholdes Lehnene, for at disse kunde ansees betryggede. Naar man saaledes seer Lovudkastet fra den Side, hvorfra jeg troer, at det maa betragtes, saa troer jeg visnok, at enhver Frygt for, at Lehn- eller Fideicommissbesidderne skulde blive gaaede for nær, maa forsvinde, og der er neppe nogen Tvivl om, at, dersom dette Forholds Løsning skulde søges opnaaet ved en Lov, som ophævede Lehnbaandet overhovedet, og tilstede at Lehnene eller Fideicommisserne overgik fuld Eiendom for den nærværende Besidder, saa vilde det neppe ventes at kunne skee paa en for Besidderne mere betryggende Maade end den, der i nærværende Lovudkast er foreslaaet. Jeg kan fremdeles ikke andet end henholde mig til, hvad den ærede Rigsdagsmand for Velle Amts 5te District (With) allerede har udtalt. Det vilde dog unægteligt være et ganske særegent Forhold, dersom, naar en Fæstegaard blev fæstet, uden at der var nogen af den sidste Fæsters nære Paarørende, hvem Besidderen kunde overdrage Fæstet — og disse Tilfælde ere dog ikke saa ganske sjældne, idetmindste ere flere mig bekendte — Lehn- eller Fideicommissbesidderne da ikke skulde være berettigede til at benytte den samme Fremgangsmaade, som følges paa alle andre Godser, skjøndt Staten ikke derved ansaae Besidderens Interesse for at blive krænkert. Jeg troer derfor fra Lehncontrollens og fra Ministeriets Side ikke at kunne andet end at anbefale det ærede Thing at gaae ind paa dette Lovforslag, saaledes som det foreligger fra Landstinget, hvilket upaatvivleligt vil være en Betingelse for, at en Foranstaltning ad denne Vej skal kunne gennemføres efter en i nærværende Session udgaaende Lov, da det under alle Omstændigheder maa være Ministeriet forbeholdt ad administrativt Vej at søge at træffe de Foranstaltninger, der her ere foreslaaede, for at søge denne Sag fremmet paa en med alle Vedkommendes Lyst overensstemmende Maade.

Winther: Jeg skal blot tillade mig, i Anledning af nogle Ytringer af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de District (Monrad) at gjøre et Par Bemærkninger.